

Asia: VN/22817/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi energiatehokkuuslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pyydettyä lausuntona energiatehokkuuslain muutoksista Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Katselmointi- ja energiahallintajärjestelmävelvoitteiden ulottaminen pienempiin energiankäyttäjiin lisää hallinnollista taakkaa

Hallituksen esityksellä pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU)2023/1791 energiatehokkuudesta. Direktiivin pääasiallinen tavoite on energiankäytön tehostaminen.

Tausta

Metsäteollisuus energiantensiivisenä, runsaasti luonnonvaroja jalostavana, raaka-aineita ja tuotteita kuljettavana sekä kansainvälisessä kilpailussa toimivana alana altistuu laajasti EU-päätösten sisältämälle säätelylle.

Metsäteollisuus on Suomessa jo pitkälle irtautunut fossiilisista polttoaineista ja on Suomen merkittävin uusiutuvan energian tuottaja. Alan ilmastotiekartasta on nähtävissä, että tehtaamme voivat olla lähes fossiilivapaita vuonna 2035, mikäli toimintaympäristö tukee ilmastomyönteisiä investointeja.

Metsäteollisuudessa energiatehokkuus nähdään toimialalle tärkeänä kilpailutekijänä. Metsäteollisuuden yrityksillä on pitkät perinteet energiatehokkuuden parantamisesta, ja yritykset ovat liittyneet kattavasti mukaan energiatehokkuussopimuksiin. Metsäteollisuuden osuus nykyisen elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen säästöistä on noin 50 %, joten metsäteollisuuden yrityksillä tärkeä rooli myös Suomen energiatehokkuuteen liittyvien velvoitteiden saavuttamisessa.

Uudelleen laadittu energiatehokkuusdirektiivi on monilta osin sortunut pikkutarkkaan sääntelyyn useiden muiden samaan aikaan neuvoteltujen direktiivien tapaan. Lisäiset velvoitteet toiminnanharjoittajille energiatehokkuuden nimissä eivät välttämättä tuota tavoiteltuja hyötyjä energiatehokkuuden parantamiseksi. Lisäksi direktiivin mukaiset jäsenvaltiokohtaiset energiankulutusta rajoittavat tavoitteet tulisi poistaa tai niiden tulisi koskea vain fossiilisen energian kulutusta.

EU:n ilmastopolitiikassa tulisi kääntää katse fossiilisten päästöjen vähentämiseen ja vähennettävä yksityiskohtaista sääntelyä siitä, miten päästöjen vähentäminen toteutetaan. Lähtökohtaisesti yritykset ovat itse parhaita päättämään investoinnit ja toimintatavat niin energiatehokkuuden parantamiseksi kuin päästöjen vähentämiseksi.

Katselmointi- ja energiahallintajärjestelmävelvoitteiden ulottaminen pienempiin energiankäyttäjiin lisää hallinnollista taakkaa

Lakiluonnoksessa esitettyjen uusien energiankulutukseen perustuvien velvoitteiden kuten energianhallintajärjestelmän käyttöönoton tai energiakatselmuksen toteuttaminen koskisi arviolta Suomessa 1800 yritystä eri toimialoilla.

Lakiluonnoksen mukaan molempien yllä mainittujen velvoitteiden nettovaikutus arvioidaan hyvin pieneksi, kun huomioidaan yritysten velvoitteiden aiheuttamat kustannukset sekä niistä arviolta saatava energiansäästö. Ottaen huomioon velvoitteiden takia lisääntyvä hallinnollinen taakka on perusteltua venyttää siirtymäaikoja velvoitteiden toteuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan.

Kyseiset energiankulutukseen perustuvat velvoitteet nostavat useita niin metsäteollisuuden kuin sen arvoketjuun kuuluvia yrityksiä mukaan velvoitteiden piiriin. Esimerkiksi energiakatselmuksvaatimuksen direktiivin mukainen vuosittainen energiankulutusraja 10 TJ vastaa arvion mukaan noin kolmen puutavarayhdistelmän vuosittaista energiankulutusta.

Vierimaa Heikki
Metsäteollisuus ry